

ZPRÁVODAJ

Obce Černousy

Listopad / 2018

<http://cernousy.cz>

Občasník obce Černousy. *Své připomínky a náměty na články adresujte na obecní úřad Černousy, nebo na: pecoufal@seznam.cz, Petr Coufal, tel.: 725 716 576.*

Slovo Starosty

Dobrý den,

po říjnových volbách do zastupitelstev obcí se budeme následující volební období scházet v pozměněné sestavě než doposud. Všem zvoleným zastupitelům blahopřeji k zisku mandátu.

Děkuji Vám za podporu a důvěru, kterou jste nám vyjádřili svými hlasy. Takové podpory si vážím a věřím, že i v dalším období budeme pokračovat v práci ve prospěch občanů a rozvoje naší obce.

Pěkný den

Miroslav Richter, starosta

Volby do zastupitelstev obcí 2018

Ve dnech 5. – 6. října proběhly volby do zastupitelstev obcí. V naší obci bylo zaregistrováno pět kandidátních listin, z kterých jsme volili devět zastupitelů. Svě hlasy vložilo do volební urny 165 voličů, což je volební účast 64 %. V příložené tabulce je uvedeno pořadí kandidátů v jednotlivých volebních stranách a získaný počet hlasů. Kandidáti, kteří byli zvoleni do zastupitelstva obce jsou v tabulce zvýrazněni.

Vylosované číslo 1. Naše obec – náš domov		Vylosované číslo 2. Pro obec Černousy		Vylosované číslo 3. Za lepší Černousy	
Pořadí	Hlasy	Pořadí	Hlasy	Pořadí	Hlasy
1. Petr Coufal	69	1. Miroslav Richter	116	1. Tomáš Vnouček	33
2. Milan Hanzl	48	2. Mgr. Jan Coufal	81	2. Vladimír Davídek	32
3. MUDr. Jiří Gürlich	44	3. Alois Deschmann	62	3. Libuše Zaunarová	30
4. Mgr. Lenka Richterová	35	4. Marie Šemberková	52	4. Bc. Jan Grulo, DiS.	29
5. Šárka Šemberková	22	5. Hana Babiaková	61	5. Miloš Davídek	26
6. Jiří Horák	22	6. Milan Šemberk	52	6. Jiří Školák	24
7. Jiří Šemberk	14	7. Rudolf Štrbák	68	7. Roman Koniecki	27
8. Marek Zikmund	14	8. Karol Ištók	51	8. Martin Slípka	20
9. Tomáš Hloužek	12	9. Josef Konkus	66	9. Michaela Fulínová	20
Vylosované číslo 4. Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD)		Vylosované číslo 5. Dobří lidé z Černous			
Pořadí	Hlasy	Pořadí	Hlasy		
1. Dana Vološinová ml.	14	1. Roman Tůma	27		
2. Josef Schernstein	6	2. Jaroslava Bednářová	24		
3. Ilona Schernsteinová	3	3. Blanka Sedláčková	20		
4. Petr Burda	6	4. Helena Čemová	17		
5. Vladislav Ondřejík	9	5. Jana Síglová	14		
6. Ondřej Šíkola	11	6. Ján Feri	16		
7. Daniel Medžidov	3	7. Jakub Beran	17		
8. Daniela Kučerová	5	8. Eliška Štrauchová	13		
9. Dana Vološinová	6	9. Hana Chowaniecová	15		

Poprvé u voleb

Poděkování

Vážení spoluobčané,

pomalu se blíží konec roku, ve kterém se mnoho událo. Nejdůležitější, co nás v obci potkalo, byly volby.

Tímto bych chtěl poděkovat za výbornou spolupráci se starostou p. M. Richterem a místostarostou p. P. Coufalem. Vždy s ochotou a rádi vyšli vstříc pracovníkům VPP.

Také bych chtěl poděkovat právě jim, pracovníkům VPP, neboť některým končí v listopadu pracovní poměr. Po celou dobu se snažili pracovat spolehlivě, i když často hlavně pro ženy je to práce těžká a namáhavá.

Těším se na další spolupráci se starostou a nově zvolenými členy zastupitelstva. Přeji jim mnoho úspěchů a pevných nervů v novém volebním období.

Milan Šemberk

Blahopřání

V listopadu slaví své narozeniny **21** našich občanů a občánek a v prosinci jich oslaví své narození také **21**. Všem přejeme vše nejlepší, hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Narozeniny **v listopadu** slaví paní a slečny: Mária Horáková, Vědunka Beranová, Jiřina Šikolová, Mariya Prokopenko, Petra Stoklasová, Šárka Šemberková, Monika Grulová, Eva Feriová, Lucie Síglová, Drahomíra Kučerová, Kateřina Grulová a Nela Hospodářská.

Pánové a chlapci: Karol Ištók, Josef Konkus, Oldřich Kudrnovský, Romuald Borysewicz, Ladislav Babiak, Roman Koniecki, Jan Pražák, Radek Hospodářský a David Rusňák.

V prosinci budou slavit dámy: Anna Ondřejíková, Zdeňka Wollmannová, Hana Babiaková, Iveta Kellerová, Lýdia Husarová, Daniela Koniecká, Jana Síglová, Lucie Bologová, Lenka Koniecká a Vanesa Hospodářská.

Pánové: Jiří Šemberk, Josef Šiška, Jan Danč, Jiří Šemberk ml., Jan Ottmar, Milan Zaunar ml., Marek Vnouček, Marek Richter, Dominik Slípka, Matěj Richter a Matěj Matiaš.

Všem ještě jednou hodně zdraví a spokojenosti.

(Pokud si nepřejete zveřejňovat své nebo jména svých dětí, oznamte to na obecním úřadu.)

Obecní zastupitelstvo

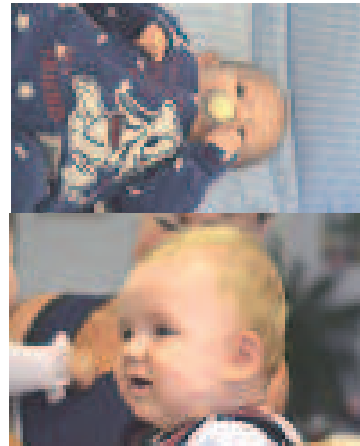
Nově zvolení zastupitelé obce se poprvé sešli na veřejném ustavujícím zasedání, které svolal starosta obce dne 31. října 2018 do zasedací místnosti obecního úřadu. Zastupitelé se sešli v plném počtu, složili slib zastupitele obce a zvolili mezi sebou starostu, místostarostu, předsedy a členy finančního a kontrolního výboru.

Starostou obce byl zvolen **Miroslav Richter**, místostarostou **Petr Coufal**, předsedou kontrolního výboru **Marie Šemberková**, členy **Hana Babiaková** a **Milan Hanzl**, předsedou finančního výboru **Mgr. Jan Coufal**, členy **Alois Deschmann** a **Roman Tůma**.

Usnesení z ustavujícího zasedání si můžete přečíst na úřední desce před obecním úřadem nebo na stránkách obce <http://cernousy.cz>

Vítání občánek

Letos jsme nově narozené občánky naší obce slavnostně přivítali 1. září v zasedací místnosti obecního úřadu. Paní Ivana Křišáková přivítala všechny přítomné a představila starostovi obce tři nově narozená děťátka za poslední roční období: Marušku Šemberkovou, Prokúpkou Coufala a Kristiánku Henla. Děvčata Valentýna Tůmová a Adéla Zalabáková přednesly pěknou básničku, kterou navodily příjemnou a slavnostní atmosféru. Starosta pan Miroslav Richter poté přivítal nové občánky do naší obce, rodičům popřál hodně trpělivosti a lásky při jejich výchově a hodně štěstí a zdraví v jejich životě. Rodiče se podepsali do pamětní knihy, dostali od starosty kytičku a dárek od obce, od místostarosty pamětní list a od zástupkyň sboru pro občanské záležitosti Stánie Horákové a Ivany Křišákové plyšovou hračku pro štěstí. Na závěr byl slavnostní přípitek a společné focení, které profesionálně zajistila Aneta Richterová. Fotky z vítání občánek si můžete prohlédnout na stránkách obce <http://cernousy.cz> v části „Fotogalerie“.

Výlov Dubového rybníku

Ve dnech 26. – 27. 10. 2018 proběhl výlov rybníku Dubák, který uskutečnili profesionální rybáři z Fakulty rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Výlov největšího rybníku na Frýdlantsku přilákal mnoho návštěvníků, a to jak z obce, tak řadu „přespolních.“ Účastníci akce si mohli zakoupit drobné občerstvení – teplé nápoje, sladkosti a samozřejmě i čerstvě chycené úlovky. K výlovu tradičně patřilo i grilování úlovků přímo na hrázi rybníka. Z druhů ryb byly nejvíce zastoupeny „královny Dubáku“ – štiky, dále například amur bílý či lín obecný. Vzhledem k tomu, že se na rybníce hospodaří tzv. dvouhorkově, můžeme se na další výlov těšit za dva roky, to jest na podzim roku 2020.

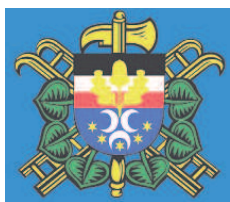
Výlet na Zahradu Čech

Touto cestou chci poděkovat za zdařile strávenou sobotu, kterou jsem prožila se skvělými lidmi z Černous a ze Vsi na výstavišti „ZAHRADA ČECH“ v Litoměřicích. Už při výjezdu byla v autobuse dobrá nálada díky občerstvení z placatek a kouskem klobás. Sluníčko svítilo od rána a tak se každý těšil na rozkvetlé květy, cibuloviny, nějaké to náradí na zahradu. Nejvíce jsme se ale všichni těšili na dobré víno, dobrý burčák a něco k snědku. Po příjezdu do Litoměřic se každý rozešel za svým cílem. Během dne jsme se potkávali, pokecali o dojmech, o tom co kde viděl zajímavého. Společným jmenovatelem skoro všech bylo dobré pití v ruce a na tvářích úsměv a spokojenost. Čas utekl jako voda a nadešel odjezd domů. Bylo vidět, že se některým nechce odjet tak brzy, přesto jsme však vyrazili v čase odjezdu.

Ještě jednou chci poděkovat za hezký den, dík patří pořadatelům tohoto zájezdu a hlavně panu řidiči, který nás bezpečně vzal celou cestu.

Věra Dvorská

Sbor dobrovolných hasičů Ves

Dobrý den vážení čtenáři.

Již od 27.7.2018 naše výjezdová skupina má klid od mimořádných událostí což je samozřejmě velmi dobře. Prozatím v obci odoláváme i nepříznivým povětrnostním

vlivům, nicméně se u Hasičů nenudíme. V sobotu 15.9.2018 se v našem sboru konala Hasičská svatba, byla to velká sláva. Náš velitel Ondřej Šíkola si vzal svou dlouholetou partnerku Lucii Pěchovou. Novomanželům přejeme mnoho štěstí a lásky na společné cestě životem.

Za podpory obce Černousy se do hasičárny zavedl vodovodní řád tudíž při pohotovosti například při povodních se nám bude mnohem lépe fungovat v lepších podmínkách zázemí naší klubovny. Dále hasičárna ve Vsi po mnoha letech dostala novou plechovou krytinu a střecha se nádherně rozzářila. Na těchto pracích se účastnil hlavně Pan Václav Zítka s Panem Rudou Štrbákem. Samozřejmě za podpory obce Černousy. Tímto jim děkujeme. Všechny zásahy a další činnost můžete sledovat online na Facebookových stránkách sdh Ves (obec Černousy).

Marek Zikmund

Myslivecký spolek Andělka – Ves

Koncem léta a začátkem podzimu náš myslivecký spolek nijak nezahálel. Tak jako každý rok jsme postavili novou kazatelnu na odstřel černé zvěře. Přátelé z Mostu nás pozvali do honitby Rassl na odstřel muflona, kde se nám podařilo slovit tři pěkné berany. Šťastný lovec Rudolf Štrbák ml. ulovil svůj dvoustý kus černé zvěře, slovený divočák měl úctyhodných 145 kg. Přejeme „lovu zdar“.

Touto cestou bych Vás rád pozval na „Poslední leč“, kterou bude náš spolek pořádát 17. listopadu v Hospodě pod Lípou ve Vsi. Chutná myslivecká kuchyně a bohatá nejenom zvěřinová tombola nebudou samozřejmě chybět.

Rudolf Štrbák, myslivecký hospodář

Ms Andělka - Ves

pořádá

POSLEDNÍ LEČ

V sobotu 17.11.2018
od 20.00 hodin
v sále pohostinství POD LÍPOU ve VSI

Bohatá tombola a příjemná nálada ke které hraje skupina ORION

Výborná myslivecká kuchyně
Vstupné 100 Kč

Průběžný vstupenka, Rudolf Štrbák tel. 721870619

Obec Černousy

pořádá
(pod mým skromným vedením – Ivana Křtádková)

Kurz abstraktního malování obrázku akrylem

Místo konání: zasedací místnost OÚ
Datum a čas: sobota 24.11.2018 od 15:00 hodin
Závazná přihláška = 50,- Kč,
složit na OÚ do 16.11.2018
(nedostavíte se, nemáme, protože to proběhne)

Potřebný materiál poskytne obec Černousy

Co sebou?

Oblek spíše pracovní – možnost potřísnění barvou,
hadřík na utírání rukou od barvy a
hlavně dobrou náladu a odvažu a chuť tvořit.

Bude to zábavné – technika brčkova, ubrouskova a bavlnkova!
Bude to jednoduché – věřte mi!
A bude to krásné, protože to bude Vaše dílo!
Těším se na Vás!

Policie informuje

Od podzimu do jara ztěžují řidičům i chodcům pohyb na silnici zhoršené klimatické podmínky. Déšť, mlha, popadané listí, náledí či sníh jsou příčinou celé řady dopravních nehod. Avšak nejen zhoršené klimatické podmínky a snížená viditelnost, ale také nevyhovující oblečení bývá přímým důsledkem tragických dopravních nehod střetu s chodci a cyklisty.

Snížená viditelnost není jen noc. Je to situace, kdy účastníci silničního provozu dostatečně zřetelně nerozeznají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci, například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu.

„Pohybuje-li se chodec mimo obec za snížené viditelnosti po krajnici nebo po okraji vozovky v místě, které není osvětleno veřejným osvětlením, je povinen mít na sobě prvky z retroreflexního materiálu umístěné tak, aby byly viditelné pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.“ Tato povinnost vyplývá z § 53, odst. 9 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu).

Vidět a být viděn. Na to by měli myslet všichni chodci. Řada z nich se totiž domnívá, že když oni auto vidí, vidí i řidič je. To je ale velký a často bohužel tragický omyl.

Viditelnost chodce

Důležitá je především spodní část těla, tj. barva kalhot a bot a např. kočárku, který tlačíme před sebou a je tak vidět první. Reflexní materiály je nejlepší umístit na nejvíce se pohybující část – upoutá tak větší pozornost.

Viditelnost cyklisty

Jízdní kolo musí mít vždy odrazku přední, zadní, boční a na pedálech. Za snížené viditelnosti ještě navíc přední a zadní osvětlení. Ideálním doplňkem povinné výbavy je reflexní proužek na kotníku.

Rady pro zvýšení viditelnosti

- **Noste pestré oblečení!**
- **Používejte reflexní a fluorescenční materiály a kombinujte je, abyste byli dobře vidět za světla i tmy!**
- **Reflexní prvky umístěte nejlépe na zápěstí ruky, blízko ke kolenům a do úrovně pasu vždy směrem do komunikace (cyklisté také na přilbu a kolo)!**
- **Dětem pořiďte oblečení, školní brašny a doplňky opatřené reflexními a fluorescenčními bezpečnostními prvky!**
- **Reflexním prvkem opatřete i kočárek – protože s ním vjíždíte na komunikaci dříve, než na ni vstoupíte vy!**
- **Nezapomeňte na zadní část těla. Při chůzi s baterkou, svítilnou nebo použitím světla v mobilním telefonu jste vidět jen zepředu!**

Reflexní a fluorescenční předměty nejsou drahé. Různé přívěsky, nášivky, samolepky, pásky apod. pořídíte v galanteriích nebo v obchodech s jízdními koly za rozumné ceny. I Policie ČR dlouhodobě zaměřuje na osvětu chodců a jejich zviditelnování v rámci silničního provozu. Od podzimu 2015 do současnosti vydali policisté v rámci přímého výkonu služby neoznačeným chodcům téměř 100 tisíc reflexních pásek a v této aktivitě budou pokračovat i nadále.

Právě naše viditelnost zásadně ovlivňuje to, zda se nám řidič vyhne, nebo nás srazí. **BUĎTE VIDĚT!**

por. Mgr. Lenka Dvořáková

Koordinátor prevence kriminality

Krajské ředitelství policie Libereckého kraje

Černouský kvíz

Správná odpověď z minulého kvízu: Mladý nadějný fotbalista Palubky Černousy na fotce z roku 1988 je Josef Hanzl. (Fotku nám sám zapůjčil – děkujeme)

Do uzávěrky tohoto vydání nám bylo doručeno několik správných odpovědí, z kterých byl vylosován výherce a tím se stal pan Slavomír Tajbner **Blahopřejeme!** Poukázku na nákup zboží v hodnotě **100,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Ireny Vokurkové si může vyzvednout na OÚ.

Otázka dnešního kvízu:

Kdo jsou ti dva zruční pokrývači, kteří v roce 1968 rekonstruovali střechu na hasičárně ve Vsi ?

Své odpovědi posílejte na e-mail: pecoufal@seznam.cz nebo SMS zprávou na tel.: 725 716 576 (nezapomeňte uvést i své jméno), **můžete ji sdělit i osobně Petru Coufalovi.**

Výherce, který bude vylosován ze správných odpovědí, získá poukázku na nákup zboží v hodnotě **100,- Kč** v obchodu se smíšeným zbožím paní Ireny Vokurkové v Černousích.

Návštěva senátora

Ve středu 24. října nás na obecním úřadu navštívil člen Senátu Parlamentu České republiky a starosta města Chrástava Ing. Michal Canov. Pan senátor popřál starostovi k úspěchu v komunálních volbách, zajímal se o dění v naší obci, zda nemáme nějaké problémy, kde by mohl nabídnout svoji pomoc a také krátce pohovořil o své práci senátora. Ing. Michal Canov navštívil naši obec již podruhé po svém zvolení do Senátu v roce 2016. To svědčí o tom, že se i v malých obcích ze svého volebního obvodu snaží aktivně řešit věci, které je tíží a snaží se pomáhat. Za to mu náleží naše uznání a poděkování.

Bába bylinářka

Vlaštovičník

Dnešní odpor vůči této bylině si dovedu vysvětlit jen tak, že v počátcích průmyslové výroby léčiv se zásadně zatracovaly všechny vysoce hodnotné léčivé rostliny, a to proto, aby lidé byli odlákáni od léčivek a začali užívat chemické léky.

Vlaštovičník je rozvětvený a 30 až 80 cm vysoký, kvete v květnu a dále až do podzimu. Z lodyhy i oddenku prýští **oranžovožlutá, hustá šťáva**.

Účinky rostliny:

doplňková léčba leukémie • **těžké nemoci jater** • podpora metabolismu • **detoxikace organismu** (pozor, šetrné dávkování v malých dávkách!) • žloutenka, hepatitida • **nemoci ledvin** • zlatá žíla - hemoroidy, hemeroidy • píchání, pálení při močení • hučení v uších - tinnitus, tinitus • nemoci kůže • kuří oka • bradavice • kožní lišej • **šedý zákal** • nemoci rohovky • namáhaný zrak • chlupy ve tváři (hypertrichóza, hirsutismus) • silné ochlupení rukou, nohou

Vlaštovičník nejraději roste na jižních okrajích lesa, při zdech, plotech, na rumišťích. Ať je již léto jakkoliv suché, i když jsou jižní stráně vyprahlé, ze stonku vždy vytéká mnoho oranžovožluté šťávy. Vlaštovičník však najdeme i v zimě, kdy je vše pokryto sněhem, pokud jsme si zapamatovali místo, kde roste. Rostlina pročišťuje krev a napomáhá tvorbě krve. Použila bych ji spolu s kopřivou a výhonky černého bezu jako podpůrnou kúru při **leukémii**. Této čajové směsi je však třeba vypít za den alespoň dva litry, má-li se dosáhnout dobrých výsledků. Vlaštovičník je nejspolehlivějším prostředkem při **těžkých onemocněních jater**, zvláště když se užívá v čerstvém stavu. Používá se, protože pročišťuje krev a játra, **dobře ovlivňuje i látkovou výměnu**.

- S úspěchem se užívá při **onemocnění žlučníku, ledvin**. Velmi rychle se vyléčí žloutenka, když se dá 30 g natě i s oddenkem na dvě hodiny do půl litru bílého vína (viz způsob použití níže).
- Možno jej doporučit i při **zlaté žíle (hemoroidech)** a **pálení v konečníku**, při **píchání a pálení při močení**, jakož i při **hučení v uších (tinitus)**. V těchto případech je třeba během dne vypít po doušcích dva až tři šálky čaje, který se nevaří, ale pouze spaří vroucí vodou. Zevně se používá při **chorobách kůže, kuřích okách, bradavicích a nemizejících lišejích**.
- **Šedý zákal a skvrny na rohovce** zmizí. Šťáva pomáhá i při **krvácení a odchlípnutí sítnice**. Sebere se vlaštovičník, umyje se a křehký stonek se rozdrtí mezi navlhčeným palcem a ukazováčkem. Takto získanou šťávou se ukazováčkem potřou koutky zavřených očí. Oči se sice nepotrou, ale z koutků se šťáva do nich dostane. Nemocný pociťuje přitom pálení očí. Toto platí pro šedý zákal, oslabení zraku a preventivně též tehdy, když se **velmi namáhají zdravé oči**. Mně to také velmi dobře pomáhá, když někdy vyřizuji do pozdní noci poštu. Jsem-li unavená, přinesu si ze zahrady vlaštovičník a vlhčím si šťávou oční koutky. Mám přitom vždy příjemný pocit, jakoby mi spadl z očí závoj. Z vlaštovičníku se dělá také tinktura. Proti uvedeným neduhům se užívá dvakrát až třikrát denně 10 až 15 kapek s trochou vody.
- Mají-li ženy **chlupy ve tváři** nebo **silně ochlupené ruce a nohy**, tak to ukazuje na **poruchy ledvin**. Napadená místa se potírají šťávou z vlaštovičníku, kterou získáme odstředivkou. Čerstvá šťáva vydrží v chladničce až půl roku. Po natírání necháme šťávu několik hodin účinkovat, potom jemným mýdlem umyjeme a vyschlá kůže se natře masťou z měsíčku lékařského nebo olejem z heřmánku či třezalky. Kromě toho je nutné v průběhu dne vypít tři až čtyři šálky čaje z kopřivy a užívat sedací koupele z přesličky, aby se ledviny lépe prokrvily.
- Jeden známý z Mohuče používal šťávu podle uvedeného návodu. Při denních vycházkách byl jeho věrným průvodcem starší vlčák. Jen ze žertu mu jednou také potřel šťávou oči, což zřejmě psůvi dělalo dobře, neboť vždy, když si jeho pán natíral oči šťávou, sedl si před něj prosebně i on.

SKELÖRT, CHELIDONIUM MAJUS L.

Ivana Krišáková

Obrázky ze starých časů

Vážení čtenáři, v této rubrice Vám otiskujeme obrázky a fotografie z historie naší obce. Pokud máte doma nějakou fotku z dob minulých, budeme velice rádi, když nám jí zapůjčíte k otisknutí. Tentokrát fotka ze Vsi v minulém století.

Něco z historie

Tentokrát o zvonech v naší obci z archivu pana Klause Pulce – děkujeme!

Ves.

Také i ona je dnes ovlivněna průmyslovými stavbami, které se zrcadlí na vlnách řeky ve třpytu slunce, a voda nese dál to mihotání, které znovu a znovu postupně mizí.

Ale my máme na dohled překrásný přírodní obraz, který vnímáme všemi smysly. Nyní stoupáme vzhůru do kopce ve Vsi. Zde byl před staletími postaven majestátní kostelík vyhlížející do dalekých rovin. Promlouvá nám nenápadným jazykem do srdcí.

Stoupáme do věže kostela, která se tyčí nad podélnou lodí, vzhůru do zvonice, ve které jsou umístěny samostatně zavěšené zvony.

Největší z nich, 76 cm vysoký o průměru 76 cm, je na krku po obvodu zdoben malým průběžným písmem v linii tohoto znění:

„o rex § glorie § veni § cum § pace § anno §
(D) om § in § mccc § cxxxv § (1485)“

Česky: *Ó králi přicházíš v míru. Roku 1485.*

Tento zvon je jako jediný na Frýdlantsku datovaný z 15. století, váží 283,4 kg. Vedle něj se vznáší střední, 59 cm vysoký o průměru 56 cm o váze 123,8 kg, zavěšený na dřevěné hřídeli. I on má jako předešlý na krku po svém obvodu nápis, ve kterém jsou slova oddělena pro lepší rozlišení dělicími znaky – zvonečky.

Tento zvon patří podle Dr. Ottese do časového období 1477 až 1517 a jeho nápis zní:

„o ☪ rex ☪ glorie ☪ veni ☪ cum ☪ pace ☪
maria ☪ hilf ☪ uns ☪ uns“

Česky: *Ó králi přicházíš v míru, Marie pomoz nám.*

Černousy.

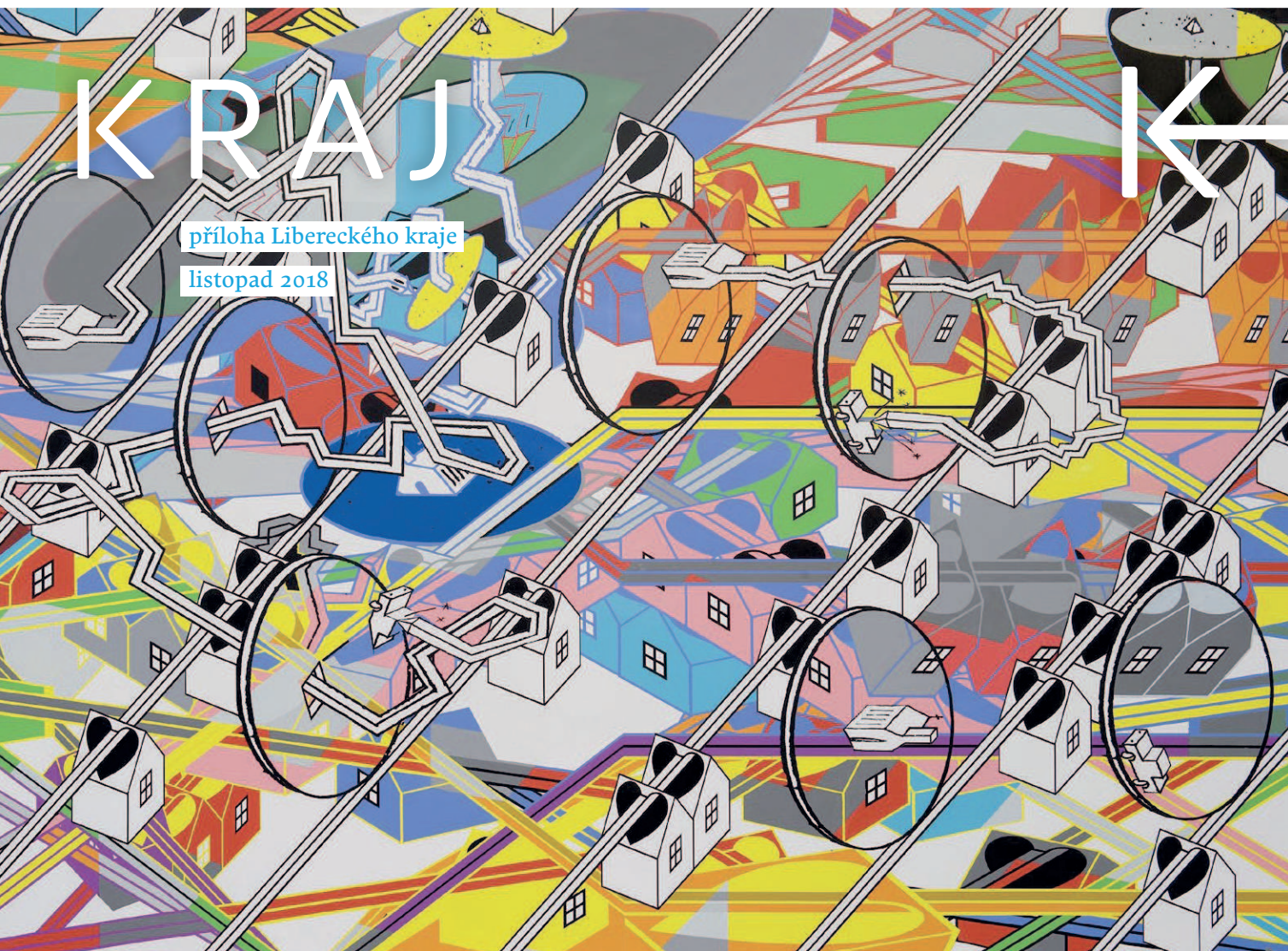
Jednoho zářivého rána, procházejí se loukou plnou rosy, jsme zavítali do této osady. V místě samém, které dříve sloužilo některým šlechticům a vazalům jako sídlo, byla později postavena kaple. Nechal ji vybudovat jeho Excellence hrabě Christján Philip Clam – Gallas.

Malá budova, zastřešená kopulí, má na svém průčelí nad vstupním portálem vyzděný kruhový oblouk a uvnitř kterého je zavěšen zvon, 25 cm vysoký o průměru 33 cm. Zezadu je opatřen ochranou stříškou proti nepřízní počasí. *)

V průběhu jednoho roku, o Svatojánském ni, zazvonil pouze jednou. Zvon je ozdoben obrazem svatého Jana a ostatních patronů a zobrazuje na úderové hraně nataženou ruku, která ukazuje na písmeno podobné „J“, v němž jsou uvedena data odlití.

„W. K. 1793“

Zvon odlil v každém případě Johan Wenzel z Prahy.

UDÁLOST MĚSÍCE

PLUS – MINUS SOUČASNÉ SLOVENSKÉ UMĚNÍ ZE SBÍREK GALERIE MĚSTA BRATISLAVY

V Oblastní galerii Liberec je až do 6. ledna 2019 k vidění výstava současného slovenského umění ze sbírek Galerie města Bratislavy. Výstava s názvem PLUS – MINUS představuje slovenské vizuální umění za posledních dvacet pět let. Přehlídku, která je největší výstavou svého druhu v českém prostředí, doprovází katalog a bohatý program pro dospělé a děti.

Výstava patří k akcím Roku republiky. Její kurátorky Zuzana Štěpanovičová z Oblastní galerie Liberec a Zsófia Kiss-Szemán z Galerie města Bratislavy nechtěly nostalgicky vzpomínat na rok 1918, ale ukázat něco jiného. Proto prezentují díla ze sbírek Galerie města Bratislavy, se kterou liberecká galerie navázala partnerství již v roce 2011.

Záměrem je prostřednictvím vystavených děl ukázat nejdůležitější vývojové tendence výtvarného umění, které rozhodujícím způsobem určují charakter uměleckého dění na Slovensku od konce 20. století dodnes. Výstava je umístěna ve všech výstavních prostorách 2. podzemního podlaží Oblastní galerie Liberec. Jedná se o tradiční i nová výtvarná média v širokém spektru odvětví – obrazy, kresby, grafiky, plastiky, instalace, videoart, světelné umění, autorské knihy ad. ze sbírek Galerie města Bratislavy, která vedle Slovenské národní galerie v Bratislavě patří v oblasti akvizic k neaktivnějším slovenským

galeriím. V uplynulém čtvrtstoletí získala ze sledovaného období 1993–2018 více než 1 000 sbírkových předmětů.

Přípraven je také doprovodný program, a to Víkendová dílna pro veřejnost dne 10. 11. od 10.00 a od 13.00 hodin, nebo komentované prohlídky vedené kurátorkou výstavy Zsófia Kiss-Szemán dne 29. 11. od 10.30 do 12.00 hodin a od 17.00 do 18.15 hodin.

Nad výstavou, která je přístupná v běžné otevírací době Oblastní galerie Liberec, převzal záštitu Slovenský institut v Praze, hejtmán Libereckého kraje Martin Půta a členka Rady Libereckého kraje Květa Vinklátová. Více informací na www.ogl.cz. ←

Text: Květa Šírová

Foto: výtvarné dílo Seven Glasses

od Marka Blaža z roku 2008, kombinovaná technika, plátno, 135 × 200 cm (výřez)

Foto: Galerie města Bratislavy (Peter Homola)

NA KRAJI

VÝSTAVA 100 LET V BÍLÉM PLÁŠTI

Ve vestibulu Krajského úřadu Libereckého kraje bude v pondělí 5. 11. v 15 hodin zahájena výstava s názvem 100 let v bílém plášti. Výstava umožní návštěvníkům nahlédnout jednak do vývoje známých i v současné době již neexistujících zdravotnických zařízení v Libereckém kraji a zprostředkuje exkurzi do historie v podobě ukázky dochovaných nástrojů či pomůcek používaných k léčení a ošetřování nemocných. Návštěvníci uvidí panely s obrazovým a textovým materiálem o zdravotnických zařízeních v kraji včetně lázeňských, historickou uniformu lékaře a zdravotní sestry nebo zdravotnické předměty zapůjčené z krajských nemocnic a léčen. Výstava se bude konat pod záštitou MUDr. Přemysla Sobotky do 30. 11. 2018.

DNY GIS

Již osmnáctým rokem se budou ve dnech 12.–14. listopadu 2018 v prostorách budovy G Technické univerzity v Liberci konat Dny GIS. Třídenní program bude tradičně věnován žákům základních a středních škol, víceletých gymnázií a vysokých škol. Žáci a studenti se tak mohou seznámit s geografickým informačním systémem, a to formou interaktivních stanovišť, posterů a zajímavých přednášek. Pro jednotlivce i týmy žáků základních, středních i vysokých škol je vyhlášena výtvarná soutěž na téma „STO LET NA MAPÁCH NAŠÍ REPUBLIKY“. Již tradičně na této akci spolupracují Technická univerzita v Liberci, Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje, Liberecký kraj, Gymnázium F. X. Šaldy v Liberci, Statutární město Liberec a další přidružené organizace. Po celou dobu konání akce jsou Dny GIS přístupné zdarma a otevřeny i pro veřejnost. Podrobné informace o programu jsou na www.dnygis.cz.

ŽENOU REGIONU PRO LIBERECKÝ KRAJ JE EVA RYDVAL

Vítězkou 9. ročníku soutěže a novou držitelkou prestižního ocenění Žena regionu se v Libereckém kraji stala Eva Rydval, ředitelka mateřské školy a zastupitelka obce Rádlo. V hlasování veřejnosti obdržela nejvíce hlasů, a to v konkurenci dalších devíti nominovaných aktivních žen kraje. Regionální vítězka postoupila do národního kola, kde vítězí ta z krajských vítězek, která v hlasování veřejnosti obdržela absolutně nejvyšší počet hlasů.

DEVATENÁCT NOVÝCH VOZŮ PRO LIBERECKOU ZÁCHRANKU

Liberečtí záchranáři převzali do užívání devatenáct nových vozů. Do flotily

krajské příspěvkové organizace tak přibýlo deset vozidel značky Mercedes-Benz Sprinter. ZZS LK tak disponuje celkem třiceti vozidly této značky. Sanitky mají nejmodernější výbavu a budou také splňovat požadavky zaměstnanců záchranné služby, kteří měli možnost připomínkovat zadávací dokumentaci. Do vozového parku záchranky přibýly ještě čtyři vozy Škoda Kodiaq a nové jsou i některé referenční vozy, čtyři Škody Rapid a jedna Škoda Octavia. Na nákup vozidel v celkové hodnotě 41,5 milionu korun přispěl ze svého rozpočtu částkou 28 280 000 korun Liberecký kraj. ZZS LK uhradila přes 13 milionů korun z vlastního fondu investic. Stará auta, která záchranka nahrazuje, budou po důkladném technickém servisu nadále sloužit jako záložní vozidla.

DĚTI MALOVALY JEŠTĚD

Liberecký kraj v rámci oslav 45. výročí horského hotelu a televizního vysílače Ještěd vyhlásil výtvarnou soutěž pro děti do 15 let. Do soutěže se přihlásilo 60 dětí a tři dětské kolektivy. Soutěž probíhala ve třech kategoriích (do 6 let, do 11 let a do 15 let). Odborná porota z krásných výtvarných děl v každé kategorii vybrala tři výherce a ještě zvlášť ocenila kolektivní práce – koláže a papírový model Ještědu. V kategorii do 6 let zvítězila Michaela Kaprálková. V kategorii do 11 let byla nejspěšnější Barbora Lipenská a kategorii do 15 let vyhrála Lucie Vladárová. Mimo tyto tři kategorie byly oceněny také kolektivní práce – koláže a papírový model Ještědu, na kterém společně pracovaly školní družiny ZŠ Mníšek a ZŠ U Školy, a Mateřské školky Matoušova, třída Berušek. Všem výhercům gratulujeme.

ŠESTÝ PLES DÁRCŮ KRVE

V historickém sálu kulturního centra Hotel Praha v Jablonci nad Nisou se v sobotu 17. listopadu od 20 hodin koná již šestý benefiční ples Českého červeného kříže pro dárce krve. Na akci, pod záštitou hejtmána Libereckého kraje Martina Půty, zahraje k tanci a poslechu kapela SKY WAY a vystoupí tanečnice Pole dance. Večerem provází Lucie Fürstová. Vstupenky lze zakoupit pouze v sídle Oblastního spolku ČČK Jablonec, pro dárce krve je připravena sleva na vstupném a držitelé zlatých křížů mají vstup po vyzvednutí vstupenek zdarma.

←

KRAJSTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Co se Vám vybaví, když se řekne Slovensko, v souvislosti s rozdělením republik?

MICHAEL CANOV (SLK)

Smutek. Já osobně jsem se cítil vždy Čechoslovákem a cítit se jím budu až do smrti. Československo by bylo silnější, než jsou samostatné Česko a Slovensko. Ve sportu se to názorně projevuje dnes a denně. Sním o tom, že se zase jednou spojíme.

JITKA VOLFOVÁ (ANO 2011)

Zkrácení naší hymny, která je krásná, ale přišla o její dynamickou část.

JAROMÍR BAXA (ZPLK)

Stříhání šablonek s obrysem Československa v hodinách vlastivědy.

JURAJ RANINEC (ODS)

Jako původem Slováka, žijícího 30 let v Čechách, mi bylo rozdělení společného státu líto. Přesto chápu, že Slováci chtěli mít vlastní stát a docílil poprvé v dějinách úplné nezávislosti a emancipace. Těší mě, že máme výborné vzájemné vztahy!

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Vybaví se mi písnička od Chinaski *Slovenský klín*, protože také já jsem „made in Czechoslovakia“. Je mi líto, že Tatry leží v cizí zemi. Ale i když jsme se každý vydali vlastní cestou, pořád jsme si v Evropě nejbližší. Co víc bychom si mohli přát?

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Rozdělení ČSFR bylo dlouhodobým završením úsilí Slováků po samostatnosti, což je z dnešního pohledu logické a správné. Tehdy mnozí z nás to takto neviděli.

PAVLÍNA NOVÁKOVÁ HRABÁLKOVÁ (KSČM)

Můj nejsilnější pocit je lítost. Mám na Slovensku řadu kamarádů a nesnášenlivost a nezkrocené ambice několika politiků z nich nadělali přes noc cizince. Další důvod k lítosti spočívá v tom, že jsem byla hrdá na to, že patřím k národu, který dokáže tak dobře vycházet v jednom státu s jiným národem. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

- 1 | Kurátorky výstavy zleva Zuzana Štěpanovičová, Zsófia Kiss-Szemán u instalace Ilony Németh, funkční mechanické uličky vytvořené na způsob historické trestné uličky. Autorka se svým dílem zaobírá kolektivní vinou a trestem. Foto: Květa Šírová.
- 2 | Zsófia Kiss-Szemán u díla s názvem Šytá knihovna od Romana Ondáka, které představuje originálně ztvárněnou knihovnu slavných filozofických titulů. Foto: Vít Černý.

OSOBNOSTI KRAJE

ZSÓFIA KISS-SZEMÁN A ZUZANA ŠTĚPANOVIČOVÁ

Kurátorky Galerie města Bratislavy (Zsófia Kiss-Szemán) a Oblastní galerie Liberec (Zuzana Štěpanovičová) a autorky výstavy **PLUS – MINUS Současné slovenské umění ze sbírek Galerie města Bratislavy**.

Jak vznikla myšlenka uspořádat výstavu slovenských děl v Čechách a proč zrovna v Liberci?

Zuzana Štěpanovičová: První spolupráci s bratislavskou galerií jsme realizovali v roce 2012, kdy se liberecká galerie představila v Bratislavě výstavou s názvem *Nebe nad hlavou – Umělci Barbizonu*, na niž jsme prezentovali naši chloubu – díla 19. století s tématem zrodu moderní krajinomalby. Myšlenka spolupráce vydržela a dohodli jsme se, že bratislavská galerie bude zase vystavovat u nás. Vzhledem k tomu, že se blížilo 100. výročí založení Československa, uvažovali jsme o výstavě slovenského umění. Mohli jsme vybrat to starší, ale nakonec jsme se rozhodli, že pro návštěvníky bude zajímavější spíše současné umění a vybrali jsme období 1993–2018.

Proč jste vybrali zrovna toto období?

Zuzana Štěpanovičová: Současné slovenské umění je velmi bohaté, co se týče počtu i kvality děl. Na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě studuje několik set studentů a jsou i další školy... Měly jsme potřebu připomenout, že po roce 1918, kdy vzniklo Československo, všichni, kdo nechtěli studovat v Budapešti, šli do Prahy a studovali tam. Slovenská moderna se tak etablovala v Praze ve dvacátých letech.

Zsófia Kiss-Szemán: Toto období jsme vybrali právě kvůli uváděné kontinuitě. Velmi úzký vztah mezi českým a slovenským uměním přirozeně zanikl po rozdělení republik v roce 1993. Ztratil se kontakt mezi národy, proto jsme vybrali právě novodobé umění od roku 1993. Chceme české veřejnosti

přiblížit slovenské umění po rozdělení republik a věříme, že to pro ni bude zajímavé.

Zuzana Štěpanovičová: Nejsme ale první, kdo přišel s touto myšlenkou. V roce 2016 se v Galerii Středočeského kraje v Kutné hoře uskutečnila výstava s názvem „XXL pohledů na současné slovenské umění“. Občas se taková aktivita zaznamená, ale není toho mnoho. Nicméně spolupráce našich národů na kulturním poli funguje, mnoho umělců ze Slovenska vystavuje v Čechách a jsou zváni k mnoha projektům. Rozhodně tu neexistuje žádná neprodyšná bariéra. Například v současné době v Praze vystavuje Ašot Haas.

Změnily se nějak trendy ve výtvarném umění od rozdělení republiky v roce 1993? Ovlivnilo to nějak samotné umělce?

Zsófia Kiss-Szemán: Rozhodně je to ovlivnilo, ale ne tolik rok 1993 jako rok 1989, kdy došlo k velké otevřenosti ve výtvarném světě. Jedná se o otevřenost hlavně mezi umělci samotnými. Došlo k jejich vzájemným kontaktům a projektům. Nemyslím si proto, že by došlo k nějaké globální změně, spíše u některých umělců se občas objeví slovenskost nebo symboly státnosti. Ale není to nijak obvyklé.

Zuzana Štěpanovičová: Je hodně českých sběratelů, kteří kupují díla slovenských malířů, nebo galeristů, kteří je vystavují. Slovenská díla se sem dostávají, ale pouze v úzce odborné sféře. V ní není oddělení národů vůbec patrné. Spíše ho vnímají lidé, kteří by rádi například častěji viděli v televizi slovenský film, reportáž o slovenském umělci atd. Proto jsme chtěli výstavou oslovit hlavně širokou veřejnost. Pro soukromé sběratele není problém komunikovat s umělci a vidět jejich díla, ale to už širokou veřejnost nezasáhne, proto i tato výstava.

Na jaké konkrétní dílo byste návštěvníky výstavy PLUS – MINUS současného

slovenského umění ze sbírek Galerie města Bratislavy pozvaly?

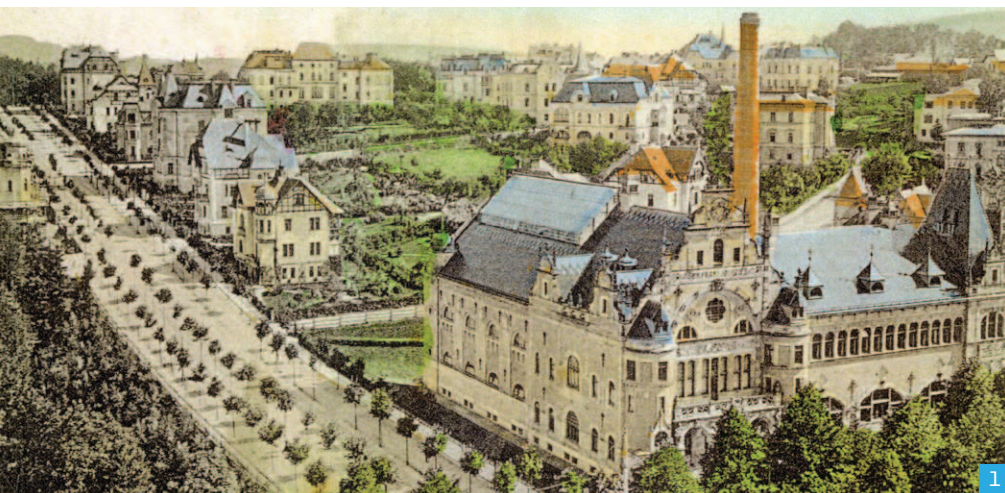
Zsófia Kiss-Szemán: Návštěvníky bych pozvala na celou výstavu. Je tu 48 autorů a 70 děl. Pro mě určitě není možné vybrat si jednoho autora. Jsou zde díla, která mi dala opravdu hodně. Jsou různorodá a věřím, že každý návštěvník si najde to, co mu bude vyhovovat, nad čím se zamyslí, co pro něj bude mimořádné. Některá díla jsou meditativní, expresivní, hravá či hyperrealistická. Jsou zde zastoupená různá média jako malba, objekt, grafika a její různé experimentální formy. Jsou to díla, která nutí k zamyšlení. Skrývá se za nimi příběh. Například impresionistické dílo od Andreje Dúbravského, kde se skrývá celá jeho životní filozofie. Je proto potřeba za jednotlivými díly hledat i myšlenkový svět jeho autora.

Zuzana Štěpanovičová: Souhlasím s tím, že kurátorský koncept byl vybírat různé projevy. Současná doba je charakteristická pluralitou, jak myšlení, tak všeho ostatního. Neříkáme, že jsou to ta nejlepší díla současného slovenského umění. Říkáme, že to jsou díla osobností, které mají za sebou důležitý vývoj. Jsou zde zastoupení jak starší, tak mladší umělci. V případě těch mladších věříme, že jejich výrazný tvůrčí potenciál bude pokračovat dál.

Zsófia Kiss-Szemán: Jsem ráda, že je zde i generační zastoupení. Od mladé zralé generace až po nejstarší generaci. Ze starších jsme vybrali takové, které i v pokročilém věku dokázali přinést ještě něco nového. Jsou to osobnosti, které formovaly slovenskou vizuální scénu za posledních 25 let.

Zuzana Štěpanovičová: Opravdu nás těší, že se zde objevují i starší umělci, protože se mnohdy jednalo o lidi, kteří měli zakázáno vystavovat a byli předešlým režimem i jinak omezováni. Přesto měli dostatek síly po roce 1990 ve svém umění pokračovat dál, a proto jsme je do výběru zařadili. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

KRAJEM

LIBEREC I – STARÉ MĚSTO

Liberecké Staré město byla luxusní rezidenční čtvrť, která navázala na reprezentativní vilovou zástavbu promenádní Masarykovy třídy. Její výstavba je úzce spjata s konáním Deutschböhmisches Ausstellung (Výstava českých Němců) v roce 1906, která vyvrcholila návštěvou císaře Františka Josefa I. dne 21. června 1906. Slavné vily zde stojí dodnes.

Městské lázně (dnešní Oblastní galerie Liberec) – po vzoru jiných měst toužili obyvatelé Liberce po lázních už koncem 19. století. Z podnětu liberecké spořitelny se podařilo záměr realizovat v letech 1900–1902. Ze soutěže vyšel vítězný návrh vídeňského architekta P. P. Branga, podle kterého dnešní budovu městských lázní postavil význačný liberecký stavitel A. Bürger. Na křižovatce dnešní Masarykovy a ulice Vítězné v hlubokém dolíku Jizerského potoka tedy vyrostly honosné lázně. Jejich novorenesanční architekturu vhodně doplnily dvě další stavby, Severočeské muzeum a budova Obchodní a živnostenské komory, které téměř současně vyrostly na protější straně vzniklé křižovatky ulic.

Vlastní vila Maxe Kühna – vila Maxe Kühna a jeho manželky Berty je postavená v horní části Vrbovy ulice navazující na Vítěznou ulici nad libereckým muzeem. Inspirací pro stavbu vily byly Kühnovi liberecké klasicistní domy, které doplnil secesními prvky. Vila byla rozdělena do tří částí. V suterénu se nacházely sklepy nebo kotelna, v přízemí pak společenská část domu a podkroví bylo vyhrazeno pro privátní potřeby majitelů.

Vila Dr. Emila Tauscheho – byla postavena podle projektu Maxe Kühna a Heinricha Fanty v roce 1910 opět ve Vrbové ulici. V roce 1911 její stavbu realizovala stavební firma Adolfa Horna. Účelové řešení objektu bylo také pod vlivem místní pozdněbarokní a klasicistní architektury. I tento dům měl centrální halu s honosným schodištěm do patra, kam byly umístěny jednotlivé pokoje včetně zimní zahrady. Nový majitel F. Bienert si v roce 1925 nechal u domu postavit garáž libereckou stavební firmou Worf & Scheinpflug.

Strossova vila – postavená dle projektu Thilo Schodera na žádost obchodníka s textilem Franze Strosse je dodnes dominantou Husovy ulice. Stavbu provedl známý stavitel Adolf Bürger za pouhé dva roky (1923–1925). Vila je směsicí mnoha dobových architektonických proudů. Její podobnost s lodí je připisována přání Strossovy manželky, která si tak chtěla připomínat výletní plavby po Nilu. V roce 2000 byla vila rekonstruována pro administrativní účely Krajské hygienické stanice, která zde sídlí dodnes.

Vila továrníka Lenharta – byla postavena v letech 1931–1932 Ernstem Peukertem podle projektu Maxe Kühna. Jedná se o patrový dům ve svahu na místě někdejšího výstaviště z roku 1906 v Bendlově ulici. Kühn zde opustil jeho oblíbený honosný prostor vstupní haly a nahradil ho skromnou předsíní hned v zádveří. Odtud pak stoupalo schodiště do patra. Vila je postavena v tradicionalistickém slohu. ←

Text: Květa Šírová

- 1 | Radeckého třída – dnešní Vítězná ulice na pohlednici vydané kolem roku 1910. Archiv Romana Karpaše.
- 2 | V popředí ještě nezasypané údolí Jizerského potoka, kde byly později postaveny pavilony libereckých trhů. Fotografie z roku 1893. Foto: Fond Státního okresního archivu v Liberci.
- 3 | Vrbova ulice. Pohlednice vydaná roku 1920. Archiv Romana Karpaše.
- 4 | Muzeum a kasárny. Pohlednice z roku 1910, tisk Hermann Seibt, Mišer. Archiv Romana Karpaše.
- 5 | Jeden z dodnes zachovaných domů Výstavy Německých Čech ve Fučíkové ulici 5, patřil firmě Johann Liebig. Reprodukce z výstavního katalogu z roku 1906. Archiv Romana Karpaše.

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 11/2018 vyšlo 1. listopadu 2018, uzávěrka byla 15. října 2018.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk